

have sprængt først det forenede Bønstre og nu det Parti, hvoraf jeg er Medlem, kan være trøffeligt for det ærede Medlem. Men jeg veed ikke, at vort Parti er sprængt; tværtimod maa netop det ærede Medlem med sin Loyalitet, sin Anerkjendelse af alle mulige Meninger, finde, at det just er en nydelig Ordning, at der ved vigtige Spørgsmaal er enkelte Medlemmer, som have en selvstændig Overbevisning; det maa jo for det ærede Medlem være en meget ideal Side ved et Parti. Jeg haaber, at det ærede Medlem snarere vil beundre os i den Anledning end hadle os. Nei, det ærede Medlem tager ganske feil, naar han mod mig rettede den Indvending, at jeg ikke respekterede Andres Anskuelser. Tværtimod. Jeg respekterer fuldt ud Andres Anskuelser. Naar en Anskuelse har seiret, lad den saa faae Frukten; men naar en Anskuelse ikke har noget Flertal i Folket, lad den saa høie sig, lad den saa være befæden. Saaledes er netop Stillingen nu. Da jeg sammen med det ærede Medlem stod i Flertal, gjorde jeg den Fordring gjældende, som jeg troede, han var enig om tilkom Flertallet. Nu, da jeg staar i Mindretal, er jeg meget befæden og glad ved at faae en Overenskomst, hvorpaa dette Mindretal har øvet en Indflydelse, som svarer til dets Størrelse, det end, det har i Beskaffningen og dets Stilling her i Thinget. Derfor det ærede Medlem ikke helt havde glemt den Tid, da vi arbejdede sammen i Parti, vilde han ikke sige, at der i min Maade at være paa som Politiker ligger nogen Tilfidsbættelse af Dønst om at lempe sig efter Andre. Nei, dengang vi havde et Formaal fælles, da vi havde noget Virkeligt at arbejde for, vil det ærede Medlem have set mig følge vort Parti gennem Lytt og Lyndt ligesaa paalideligt som han selv. Det er min Opfattelse af, hvad Politik kræver, at, naar man har et Maal fælles, opoffer man alle mulige Overbevisninger og underordner sig Partiet (Stemmer: Øvr!). Ja, jeg siger det netop, for at de skulle høre det, thi jeg tror ikke blot, at de ærede Medlemmer ved Bindet have godt af at høre det for mit Vedkommende, men jeg tror, de derved ville blive mindre føleligt om deres egen Maade at være paa. Naar man har iagttaget de Herrer's Holdning i denne Samling, siger jeg, det er en mønsterverdig Holdning, saa kompakt og disciplineret, at man maa tage Hatten af derfor. I intet af de Partier, jeg har høvt den Ære at være Medlem af, have vi kunnet drive det dertil. Men det er ikke Noget, jeg retter som en Dadel til de Herrer. Har man Noget, man i Virkeligheden erkjender for at være i den Grad stort, overveiende over alle andre Ting, er det netop en politisk Hoveddyd at kunne lempe det Relative efter det Absolute. Men naar der intet Saadant er — saaledes som da vi kom ind paa Samlingen 1877—78, og de ærede Medlemmer gik fra alt det, som tidligere havde bundet os sammen — da siger

jeg, kræves det samme Hønsyn, at man lader Parti være Parti, thi et Parti, der intet Program har, ikke har Noget at samle Folket om, duer ikke noget. Det Parti har jeg ikke ifinde at offere Noget som helst for. Og staar man saaledes, at der ingen Hovedsag, ingen alt Andet overveiende Sag er, da følger det af sig selv, at det Relative kommer ind under en relativ Bølysning. Derfor er jeg nu gaet til at behandle enhver Sag efter dens egen relative Bestaffenhed. Det vil jeg gjøre, indtil det atter lykkes med de samme Midler at føre den Sag, som fremdeles er Hovedsagen for mig, i Marken paa den Maade, som de Herrer for en Tid have forhindret os i at gjøre.

Ordføreren (Berg): Maa jeg bede om Ordet.

Formanden (Krabbe): Inden jeg giver Ordet til den ærede Ordfører, vil det maaske være rettest at gjøre den Bemærkning, at Forhandlingerne ganske vist iasten have svævet noget ud fra Sagens egentlige Hønsstand; det har vanskeligt kunnet hindres, men det vilde være meget heldigt, om den ærede Ordfører vilde benytte den lettere Leilighed til at holde sig til Sagen, som hans Stilling som Ordfører giver ham, for at vi snarligt kunne faae en Afslutning af Forhandlingerne.

Ordføreren (Berg): Ja, jeg skulde dog henstille til den ærede Formand, om jeg ikke kan faae defineret Sagen, hvad der, naar der i et Parlament eller dets Udvalgte forhandles om den endelige Vedtagelse af Finantsloven, egentlig er Sagen; thi jeg antog, at den hele politiske Situation i Folkethinget i Forhold til Regjeringen, til hele Landet egentlig var Sagen ved en saadan Leilighed. Er det blot Tallene paa Finantsloven, som er Sagen, saa har jeg at rette mig derefter, men ellers formenter jeg, at jeg havde Ret til at omtale hele vor politiske Stilling, naar Spørgsmaalet er om Vedtagelsen eller Ikkevedtagelsen af Finantsloven.

Formanden (Krabbe): Den ærede Ordførers Ret vil jeg ikke beskære; men det er et smukt Privilegium at være Hønsstand for større Fordringer end Andre. Jeg har henstillet, at der til den ærede Ordfører maatte stilles større Fordringer, end jeg hidtil har troet det rigtigt at stille til foregaaende Talere, skjøndt det i Kraft af Formandens Myndighed vel kunde have været gjort. Jeg henstiller dette til den ærede Ordfører, idet jeg forøvrigt ikke skal lægge ham større Hønsninger i Veien end de foregaaende Talere.

Ordføreren (Berg): Jeg vil forsøge, hvorvidt jeg kan holde mig indenfor den ærede